

บทที่ 5

การวิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่

การวิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่ เป็นการหาแนวทางในการพัฒนาการใช้ที่ดินอย่างเหมาะสมในอนาคต Potential Surface Analysis (PSA) เป็นวิธีการอย่างหนึ่งที่คำนวณพื้นที่ เพื่อให้ทราบว่าบริเวณใดของพื้นที่มีศักยภาพของการพัฒนา (Development Potential) และบริเวณใดของเมืองสมควรที่จะมุ่งพัฒนาเป็นอันดับแรก และอันดับรองลงไป โดยคำนึงถึงปัจจัย (Factors) ต่าง ๆ และมีขั้นตอนในการวิเคราะห์ดังนี้

1. กำหนดปัจจัยต่าง ๆ ที่จำเป็นและเกี่ยวข้องในการกำหนดแหล่งที่ตั้งของกิจกรรมประเภทต่าง ๆ
2. วัดค่าปัจจัยเป็นตัวเลขหรือเป็นค่าคะแนนของปัจจัย
3. หาค่าคะแนนสูงสุด (Maximum) และค่าคะแนนต่ำสุด (Minimum) ของค่าคะแนนปัจจัย
4. กำหนดช่วงคะแนนที่ใช้เป็นมาตรฐานในการพิจารณา
5. คำนวณค่าคะแนนในแต่ละกริด โดยการคำนวณ
$$\frac{X - X_{min}}{X_{max} - X_{min}} \times 10$$
6. หาค่าถ่วงน้ำหนัก (Weighting) ของตัวแปรหรือปัจจัยที่พิจารณาโดยใช้วิธีการทางสถิติ
7. นำค่าคะแนนที่ปรับแล้ว (Normalize) มาจากข้อ 5 คูณกับค่าถ่วงน้ำหนักในข้อ 6
8. รวมค่าคะแนนของแต่ละกริดโดยแยกประเภทกิจกรรม คือพื้นที่อยู่อาศัย พื้นที่การค้า และพื้นที่อุตสาหกรรม
9. จัดกลุ่มระดับคะแนนของแต่ละกริด และแต่ละประเภทกิจกรรม โดยการแบ่งกลุ่มใช้วิธีการทางสถิติหาจำนวนกลุ่มค่าคะแนนจากกลุ่มคะแนนสูงสุดจนถึงต่ำสุด
10. ทำการ Plot พื้นที่กริดที่มีค่าคะแนนสูงสุดถึงต่ำสุด โดยเป็นกลุ่มตามการจัดกลุ่มค่าคะแนนในข้อ 9 จะได้กลุ่มพื้นที่ที่มีศักยภาพในการพัฒนาเป็นอันดับลดหลั่นกันลงไปเพื่อพิจารณาเลือกพื้นที่เพื่อการพัฒนาต่อไป

เมื่อพิจารณาหาพื้นที่ที่เหมาะสมในการพัฒนาได้แล้ว จะทำการพิจารณาสัถยภาพของพื้นที่ เพื่อหาแนวทางการใช้ที่ดินที่เหมาะสมกับสัถยภาพของพื้นที่ โดยการพิจารณาเฉพาะการใช้ที่ดินประเภทหลัก 3 ประเภท คือ

1. การใช้ที่ดินเพื่อการอยู่อาศัย
2. การใช้ที่ดินเพื่อการพาณิชย์กรรม
3. การใช้ที่ดินเพื่อการอุตสาหกรรม

การกำหนดปัจจัย

ปัจจัย (factors) ที่ใช้ในการวิเคราะห์สัถยภาพของการพัฒนาของพื้นที่ ในลักษณะที่เป็นตัวกำหนดที่ตั้ง (Location) ที่เหมาะสมของกิจกรรมแต่ละประเภท ได้กำหนดดังตารางที่ 5-1

ตารางที่ 5-1 ปัจจัยที่นำมาพิจารณาหาสัถยภาพของพื้นที่ในการใช้ที่ดินแต่ละประเภท

ปัจจัย	ประเภทของการใช้ที่ดิน		
	ที่อยู่อาศัย	พาณิชย์กรรม	อุตสาหกรรม
1. ความสะดวกในการเข้าถึง	✓	✓	✓
2. ย่านธุรกิจการค้า		✓	
3. ราคาประเมิน	✓	✓	✓
4. พื้นที่น้ำท่วม	✓	✓	✓
5. บริการประปา	✓	✓	✓
6. บริการโทรศัพท์	✓	✓	✓
7. สถานพยาบาล	✓		
8. ตลาด	✓	✓	
9. สถานศึกษา	✓		
10. การระบายน้ำ	✓	✓	✓

การกำหนดเกณฑ์การวัด ค่าคะแนนของปัจจัยและค่ามาตรฐาน

การกำหนดค่ามาตรฐาน (Normalization) เนื่องจากเกณฑ์วัดค่าคะแนนของปัจจัยแต่ละปัจจัยเป็นคุณลักษณะ ซึ่งอาจมีหน่วยหรือช่วงคะแนนที่ต่างกัน ไม่อาจเปรียบเทียบค่าคะแนนของปัจจัยต่าง ๆ กันได้ จึงต้องปรับค่าคะแนนให้อยู่ในมาตรฐานเดียวกัน โดยใช้สูตรดังต่อไปนี้

$$P_{ij}^* = \frac{P_{ij} - P_i^{\min}}{P_i^{\max} - P_i^{\min}} * 10$$

เมื่อ P_{ij}^* = normalized score of factor i in zone j
(ค่าคะแนนปัจจัยที่ปรับฐานแล้วของกริดที่กำลังพิจารณา)

P_{ij} = row score of factor i in zone j
(ค่าคะแนนดิบของปัจจัยและกริดที่กำลังพิจารณา)

P_i^{\min} = minimum or least score of factor i for all
(ค่าคะแนนน้อยที่สุดของกลุ่มปัจจัยที่กำลังพิจารณา)

P_i^{\max} = maximum or largest score of factor i for all
(ค่าคะแนนมากที่สุดของกลุ่มปัจจัยที่กำลังพิจารณา)

โดยคำนวณเพื่อหาค่าคะแนนในขั้นนี้จะได้ผลออกมาเป็นกลุ่มค่าคะแนนที่ปรับฐานแล้ว (Normalization) เพื่อสามารถนำไปคำนวณขั้นตอนต่อไปได้ เพราะเป็นค่าคะแนนปรับฐาน 10 เหมือนกัน ค่าคะแนนดังกล่าวปรากฏแตกต่างกันไป

การวัดและการกำหนดค่าคะแนนของปัจจัยแต่ละตัว พิจารณาได้ดังต่อไปนี้

1. ความสะดวกในการเข้าถึง

ความสะดวกในการเข้าถึง จะใช้ถนนเป็นหลักเกณฑ์โดยจะพิจารณาจากระยะห่างจากถนน ซึ่งเป็นระยะที่สามารถเดินจากพื้นที่นั้น ๆ สู่นถนน และได้แบ่งประเภทของถนนออกเป็นถนนสายหลัก และถนนสายรอง โดยยึดเอาพื้นที่ที่มีระยะห่างจากโครงข่ายของถนน ระหว่าง 500 เมตร เป็นพื้นที่อยู่ในโครงข่ายการบริการ และค่าคะแนนของถนนสายหลักกำหนดให้มีค่ามากกว่าถนนสายรองเป็น 2 เท่า การให้ค่าคะแนนแบ่งได้ 6 ระดับ ดังนี้

ระยะจากถนน (เมตร)	ถนนสายหลัก		ถนนสายรอง	
	ค่าคะแนน	ค่าปรับฐาน	ค่าคะแนน	ค่าปรับฐาน
0 - 100	5	10	5	5
101 - 200	4	8	4	4
201 - 300	3	6	3	3
301 - 400	2	4	2	2
401 - 500	1	2	1	1
มากกว่า 500	0	0	0	0

2. ย่านธุรกิจการค้า

ย่านธุรกิจการค้า เป็นตัวที่ชี้ถึงความเหมาะสมของพื้นที่สำหรับพาณิชยกรรม จะพิจารณาจากขอบข่ายหารให้บริการแก่ชุมชนและพื้นที่ใกล้เคียง โดยจะแบ่งเป็นศูนย์การค้าหลัก ซึ่งจะมีกิจกรรมทางการค้าและธุรกิจจับกลุ่มกันต่อเนื่องอย่างหนาแน่น โดยจะให้การบริการแก่ชุมชนและนอกชุมชน สำหรับศูนย์การค้าที่ให้บริการชุมชนในท้องถิ่นขนาดย่อม

เกณฑ์การพิจารณาให้คะแนนจาก Planning Design Criteria คือศูนย์การค้าหลักของชุมชน มีขอบเขตการบริการเท่ากับ 3.2 กิโลเมตร ส่วนศูนย์การค้ารองมีขอบเขตการบริการเท่ากับ 0.8 กิโลเมตร

ระยะห่างจากศูนย์การค้าหลัก (เมตร)	ค่าคะแนนดิบ	ค่าปรับ
0 - 400	8	10
401 - 800	7	8.8
801 - 1,200	6	7.5
1,201 - 1,600	5	6.3
1,601 - 2,000	4	5
2,001 - 2,400	3	3.8
2,401 - 2,800	2	2.5
2,801 - 3,200	1	1.3
มากกว่า 3,200	0	0

ระยะห่างจากศูนย์การสำรวจ (เมตร)	ค่าคะแนนดิบ	ค่าปรับ
0 - 200	4	5
201 - 400	3	3.8
401 - 600	2	2.5
601 - 800	1	1.3
มากกว่า 800	0	0

3. ราคาประเมินที่ดิน

ราคาที่ดินเป็นปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจที่มีบทบาทในการกำหนดกิจกรรมของการใช้ที่ดินต่าง ๆ ในที่นี้ใช้ราคาประเมินที่ดินของเทศบาล โดยพื้นที่ที่มีราคาที่ดินสูงย่อมเหมาะสมต่อการใช้ที่ดินเพื่อพาณิชย์กรรม เพราะมีค่าตอบแทนสูงจากการใช้ที่ดิน ส่วนอุตสาหกรรมและที่อยู่อาศัย ซึ่งโดยธรรมชาติแล้วเป็นการใช้ที่ดินที่มีค่าตอบแทนทางเศรษฐกิจต่ำ จึงเลือกที่ตั้งที่มีราคาที่ดินไม่สูงนัก การให้ค่าคะแนนแบ่งได้ดังนี้

ราคาที่ดิน (บาท/ตารางวา)	พาณิชย์กรรม		ที่พักอาศัยและอุตสาหกรรม	
	ค่าคะแนน	ค่าปรับฐาน	ค่าคะแนน	ค่าปรับฐาน
มากกว่า 22,500	4	40	0	0
15,001 - 22,500	3	7.5	1	2.5
7,501 - 15,000	2	5	2	5
2,501 - 7,500	1	2.5	3	7.5
น้อยกว่า 2,500	0	0	4	10

4. พื้นที่น้ำท่วม

พื้นที่น้ำท่วมเป็นปัจจัยทางกายภาพในการพัฒนา ในที่นี้จะพิจารณาจากพื้นที่ที่เป็นแหล่งน้ำ พื้นที่ที่มีน้ำท่วมและพื้นที่อื่น ๆ โดยพื้นที่น้ำท่วมจะเป็นอุปสรรคต่อการขยายตัวของชุมชนหรือกิจกรรมต่าง ๆ และหากจำเป็นต้องใช้พื้นที่จะต้องเสียค่าใช้จ่ายสูงในการปรับพื้นที่ การให้ค่าคะแนนแบ่งได้ดังนี้

พื้นที่	ค่าคะแนน	ค่าปรับฐาน
พื้นที่แหล่งน้ำ	0	0
พื้นที่ที่มีน้ำท่วม	1	5
พื้นที่อื่น ๆ	2	10

5. ประปา

การให้บริการด้านการประปา จะพิจารณาจากข่ายบริการประปาในระยะ 200 เมตร จากแนวท่อประปา ระบบท่อประปา พื้นที่มีคลองหรือแม่น้ำผ่าน ซึ่งอาจใช้น้ำแทนน้ำประปา การให้ค่าคะแนน มีดังนี้

พื้นที่	ค่าคะแนน	ค่าปรับฐาน
พื้นที่ที่มีท่อประปา (อยู่ในข่ายบริการ)	5	10
พื้นที่ที่ไม่มีท่อประปา (อยู่ในข่ายบริการ)	3	6
พื้นที่มีคลองและแม่น้ำ	1	2
พื้นที่อื่น	0	0

6. โทรศัพท์

โทรศัพท์เป็นปัจจัยที่ส่งเสริมให้กิจกรรมต่าง ๆ มีความสะดวกในการติดต่อยิ่งขึ้น โดยพิจารณาจากแนวสายโทรศัพท์ที่ผ่าน และข่ายบริการโทรศัพท์ในระยะ 350 เมตร (กองโทรศัพท์ส่วนภูมิภาค องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย) การให้ค่าคะแนนมีดังนี้

พื้นที่	ค่าคะแนน	ค่าปรับฐาน
พื้นที่ที่มีแนวสายโทรศัพท์ผ่าน (อยู่ในข่ายบริการ)	5	10
พื้นที่ที่ไม่มีแนวสายโทรศัพท์ผ่าน (อยู่ในข่ายบริการ)	3	6
พื้นที่อื่น ๆ	0	0

7. สถานพยาบาล

สถานพยาบาลจะพิจารณาจากระยะทาง จากที่พักอาศัยมายังสถานพยาบาล (ไม่รวมคลินิก) โดยกำหนดรัศมีบริการ 7.6 เมตร การให้ค่าคะแนนมีดังนี้

ระยะทาง (เมตร)	ค่าคะแนน	ค่าปรับฐาน
0 - 400	4	10
401 - 800	3	7.5
801 - 1,200	2	5
1,201 - 1,600	1	2.5
มากกว่า 1,600	0	0

8. ตลาด

ตลาดเป็นปัจจัยที่ไม่ใช่ประกอบการพิจารณาการเลือกที่ตั้งเพื่อการอยู่อาศัยและพาณิชย์กรรม โดยพิจารณาจากระยะทางการให้บริการตลาด และได้กำหนดรัศมีในการให้บริการ 3.2 กิโลเมตร การให้ค่าคะแนนมีดังนี้

ระยะทาง (เมตร)	ค่าคะแนน	ค่าปรับฐาน
0 - 800	4	10
801 - 1,600	3	7.5
1,601 - 2,400	2	5
2,401 - 3,200	1	2.5
มากกว่า 3,200	0	0

9. สถานศึกษา

สถานศึกษาเป็นปัจจัยที่ใช้ประกอบการพิจารณาเลือกตั้งเพื่อการอยู่อาศัย โดยพิจารณาค่าบริการโรงเรียนระดับประถมศึกษา และได้กำหนดรัศมีการมีระยะ 1 กิโลเมตร การให้ค่าคะแนนมีดังนี้

ระยะทาง (เมตร)	ค่าคะแนน	ค่าปรับ
0 - 500	5	10
500 - 1,000	3	6
มากกว่า 1,000	0	0

10. การระบายน้ำ

การระบายน้ำ จะพิจารณาจากค่าบริการระบายน้ำ โดยให้พื้นที่ที่อยู่ในระยะ 200 เมตร จากแนวท่อระบายน้ำและคลองระบายน้ำ เป็นพื้นที่ที่อยู่ในค่าบริการ การให้ค่าคะแนนมีดังนี้

พื้นที่	ค่าคะแนน	ค่าปรับฐาน
พื้นที่ที่มีท่อระบายน้ำและคลองระบายน้ำฝน (อยู่ในค่าบริการ)	5	10
พื้นที่ไม่มีท่อระบายน้ำและคลองระบายน้ำฝน (อยู่ในค่าบริการ)	3	6
พื้นที่อื่น ๆ	0	0

การวัดปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้ ได้แสดงไว้ในตารางที่ 5-1 และได้กำหนดค่าของปัจจัยต่าง ๆ ซึ่งปรับให้อยู่ในช่วงคะแนนเดียวกันแล้ว (Normalization) ดังแสดงค่าในแผนที่

ปัจจัย	ดัชนี	เกณฑ์การวัด	จำนวนระดับ
1. ความสะดวกในการเข้าถึง	ถนนเพชรเกษม ถนนพุทธมณฑล สาย 4, 5 และถนนเศรษฐกิจ 1	0-500 เมตร	6
2. ย่านธุรกิจการค้า	ระยะทางห่างจากศูนย์การค้าตลาด เก้าแสน และตลาดสายสี่	ศูนย์การค้าหลัก 0-3,200 เมตร ศูนย์การค้ารอง 0-800 เมตร	9 5
3. ราคาประเมินที่ดิน	ระดับราคาประเมินที่ดิน	2,500-30,000/ตร.วา	6
4. พื้นที่น้ำท่วม	พื้นที่ที่น้ำท่วม ถนนพุทธมณฑล สาย 4 ซอยสุขาภิบาล 2	ค่าคะแนน 0 5 10	3
5. ประปา	ริมถนนเพชรเกษม ถนนพุทธ มณฑลสาย 5 พื้นที่ที่อยู่ในข่าย บริการ	ค่าคะแนน 0 2 6 10	4
6. โทรศัพท์	พื้นที่ที่อยู่ในข่ายการบริการและ แนวสายโทรศัพท์ผ่าน	ค่าคะแนน 0 6 10	3
7. สถานพยาบาล	โรงพยาบาลศรีวิชัย 3 โรงพยาบาลมหาชัย 2	0-1,600 เมตร	5
8. ตลาด	ระยะทางห่างจากตลาดเก้าแสน	0-3,200 เมตร	5
9. สถานศึกษา	โรงเรียนวัดอ้อมน้อย และวัดศรี สำราญ	0-1,000 เมตร	3
10. การระบายน้ำ	ริมคลองอ้อมน้อย คลองอื่น ๆ และท่อริมซอยสุขาภิบาล 2	ค่าคะแนน 0 6 10	3

การให้ค่าน้ำหนักของปัจจัย

หลังจากการกำหนดปัจจัย และวัดค่าของปัจจัยโดยปรับค่าของทุกปัจจัยให้อยู่ในช่วงคะแนนเดียวกัน (0-10) ขั้นตอนต่อไปเป็นการให้ค่าน้ำหนักของแต่ละปัจจัยสำหรับการใช้ที่ดินแต่ละประเภท โดยปัจจัยใดมีความสำคัญมากก็ได้รับค่าน้ำหนักมาก (คูณค่าปัจจัยด้วยตัวเลขที่มีค่าสูง) และปัจจัยใดมีความสำคัญน้อยก็ได้รับค่าน้ำหนักน้อย (คูณค่าปัจจัยด้วยตัวเลขที่มีค่าต่ำกว่า)

การให้ค่าน้ำหนักของปัจจัย (Weighting System) ซึ่งสามารถพิจารณาหาค่าน้ำหนักของแต่ละปัจจัยได้หลายวิธีเช่น

1. Checklist of Criteria เป็นการให้คะแนนเป็นลำดับที่ (Ordinal scale) ตามข้อพิจารณาต่าง ๆ
2. Cost Benefit Analysis เป็นการพิจารณาผลได้ (Benefit) และผลเสีย (Cost) ในการลงทุนของแต่ละปัจจัย
3. Delphi เป็นการถามความเห็นของกลุ่มคนในความสำคัญของแต่ละปัจจัย
4. Correlation Coefficients เป็นค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของแต่ละปัจจัย

ในการศึกษาได้เลือกใช้วิธีที่ 4 เนื่องจากวิธีที่ 1 เป็นการให้คะแนนเป็นลักษณะอัตวิสัย (Subjective) โดยใช้ความรู้สึก วิธีที่ 2 เป็นวิธีละเอียดอ่อนในการลงทุน การศึกษาในระดับนี้ไม่สามารถกระทำได้ ส่วนวิธีที่ 3 อาจเกิดการโน้มเอียงตามความคิดเห็นได้ง่ายดังวิธีที่ 1 วิธีที่ 4 เป็นวิธีการทางสถิติ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ในพื้นที่แต่ละช่วงกริดในแต่ละปัจจัย โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของแต่ละปัจจัยใช้วิธี Pearson's Product Moment Correlation Coefficient. จะได้ตารางผลคูณของคะแนนสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร (Correlation Matrix) เป็นการแสดงความสัมพันธ์ของปัจจัยแต่ละคู่ มีสูตรดังนี้

$$r = \frac{(X_i - \bar{X})(Y_i - \bar{Y})}{[(X_i - \bar{X})^2] [(Y_i - \bar{Y})^2]^{1/2}}$$

เมื่อ r = คือ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของข้อมูลในชุดตัวแปร X และ Y

X_i = คือ ค่าคะแนนดิบของข้อมูลในตัวแปร X

Y_i = คือ ค่าคะแนนดิบของข้อมูลในตัวแปร Y

\bar{X} = คือ มัชฌิมเลขคณิตของข้อมูลในตัวแปร X

\bar{Y} = คือ มัชฌิมเลขคณิตของข้อมูลในตัวแปร Y

2. ทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ โดยใช้ค่าสถิติ t-test สามารถยอมรับค่าความสัมพันธ์กันในระดับความเชื่อมั่น (Level of Confidence) 95% จากสูตรทางสถิติ

$$t_{n-2} = \frac{r \cdot \sqrt{n-2}}{\sqrt{1-r^2}}$$

เมื่อ t_{n-2} = คือ ค่าวิกฤตของสหสัมพันธ์
 r = คือ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
 n = คือ จำนวนข้อมูลทั้งหมด

3. หาผลรวมของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของแต่ละปัจจัย จะได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์รวมของปัจจัยนั้น ๆ กับปัจจัยอื่นที่พิจารณา เป็นการแสดงให้เห็นถึงความสำคัญหรือค่านำหนักของปัจจัยนั้น ๆ ตามประเภทการใช้ที่ดินเพื่อที่อยู่อาศัย พาณิชยกรรม และอุตสาหกรรม

4. ปรับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์รวมของปัจจัย โดยกำหนดให้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์รวมที่น้อยที่สุดมีค่าเท่ากับ 1 ซึ่งจะได้ค่านำหนักของแต่ละปัจจัย สำหรับที่อยู่อาศัย พาณิชยกรรม และอุตสาหกรรม สามารถสรุปได้ดังนี้

	ที่อยู่อาศัย	พาณิชยกรรม	อุตสาหกรรม
ความสะดวกในการเข้าถึง	7.84	7.35	5.55
ย่านธุรกิจการค้า		8.05	
การระบายน้ำ	7.05	7.12	4.69
สถานการศึกษา	8.19		
พื้นที่ลุ่ม	7.02	5.99	4.91
สถานพยาบาล	7.84		
ราคาที่ดิน	1.00		1.00
ตลาด	8.20	7.50	
โทรศัพท์	8.15	7.73	6.20
ประปา	8.13	7.83	5.68

ศักยภาพของพื้นที่

เมื่อได้ค่าน้ำหนักของปัจจัยตามประเภทของการใช้ที่ดินแล้ว ได้นำค่าน้ำหนักนั้นมาคูณกับค่าคะแนนของพื้นที่ที่ปรับระดับคะแนน จากนั้นนำค่าคะแนนเหล่านี้มารวมกันทุกปัจจัยที่นำมาพิจารณาในแต่ละประเภทกิจกรรม โดยพื้นที่ที่มีค่าคะแนนศักยภาพสูงสุดจะเป็นที่ตั้งที่มีความเหมาะสมมากที่สุด

ตารางที่ 5-2 แสดงกลุ่มค่าคะแนนศักยภาพพื้นที่ในการใช้ที่ดินแต่ละประเภท

ลำดับที่	ที่อยู่อาศัย	พาณิชยกรรม	อุตสาหกรรม
1.	600 ⇒	720 ⇒	214 - 280
2.	501 - 600	601 - 720	201 - 240
3.	401 - 500	481 - 600	161 - 200
4.	301 - 400	361 - 480	121 - 160
5.	200 - 300	241 - 360	81 - 120
6.	100 - 200	121 - 240	41 - 80
7.	0 - 100	0- 120	0 - 40

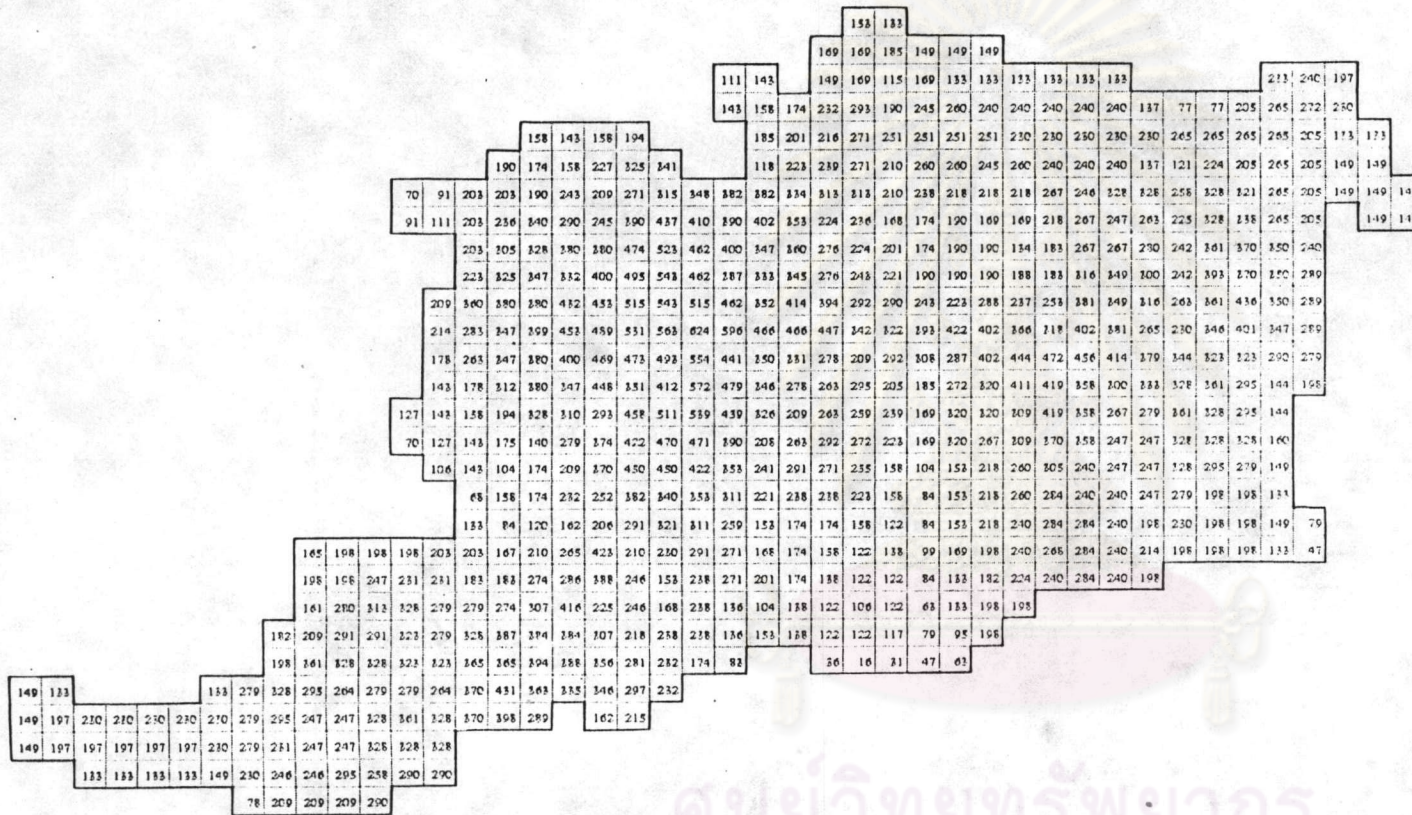
ที่มา : จากการคำนวณ

จากการวิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่ จะชี้ให้เห็นถึงศักยภาพในการพัฒนาการใช้ที่ดินแต่ละประเภท ดังนี้

1. พื้นที่เพื่อการอยู่อาศัย ปัจจัยที่ใช้ในการพิจารณาการกำหนดศักยภาพของพื้นที่เพื่อการอยู่อาศัยมีด้วยกัน 9 ปัจจัย

สำหรับกลุ่มพื้นที่ที่มีศักยภาพสูงสุดจะอยู่บริเวณย่านศูนย์กลางเมือง บริเวณถนนเพชรเกษม ถนนเศรษฐกิจ ถนนพุทธมณฑลสาย 4 ส่วนกลุ่มศักยภาพระดับรองจะกระจายออกไปตามแนวถนนสายสำคัญ ๆ โดยพื้นที่ที่มีถนนหลักตัดผ่านจะมีศักยภาพสูงกว่าบริเวณอื่น ๆ เช่น ถนนพุทธมณฑลสาย 5 ศักยภาพรองลงไปจะอยู่ห่างจากย่านชุมชน และริมถนนสายหลักเหล่านี้ออกไปตามลำดับ

แนวทางการใช้ที่ดิน เทศบาลตำบลอ้อมน้อย

แสดง

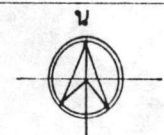
ค่าศักยภาพของพื้นที่
สำหรับที่อยู่อาศัย

สัญลักษณ์

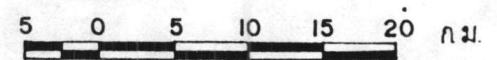
ที่มา : การวิเคราะห์

แผนที่

5-1

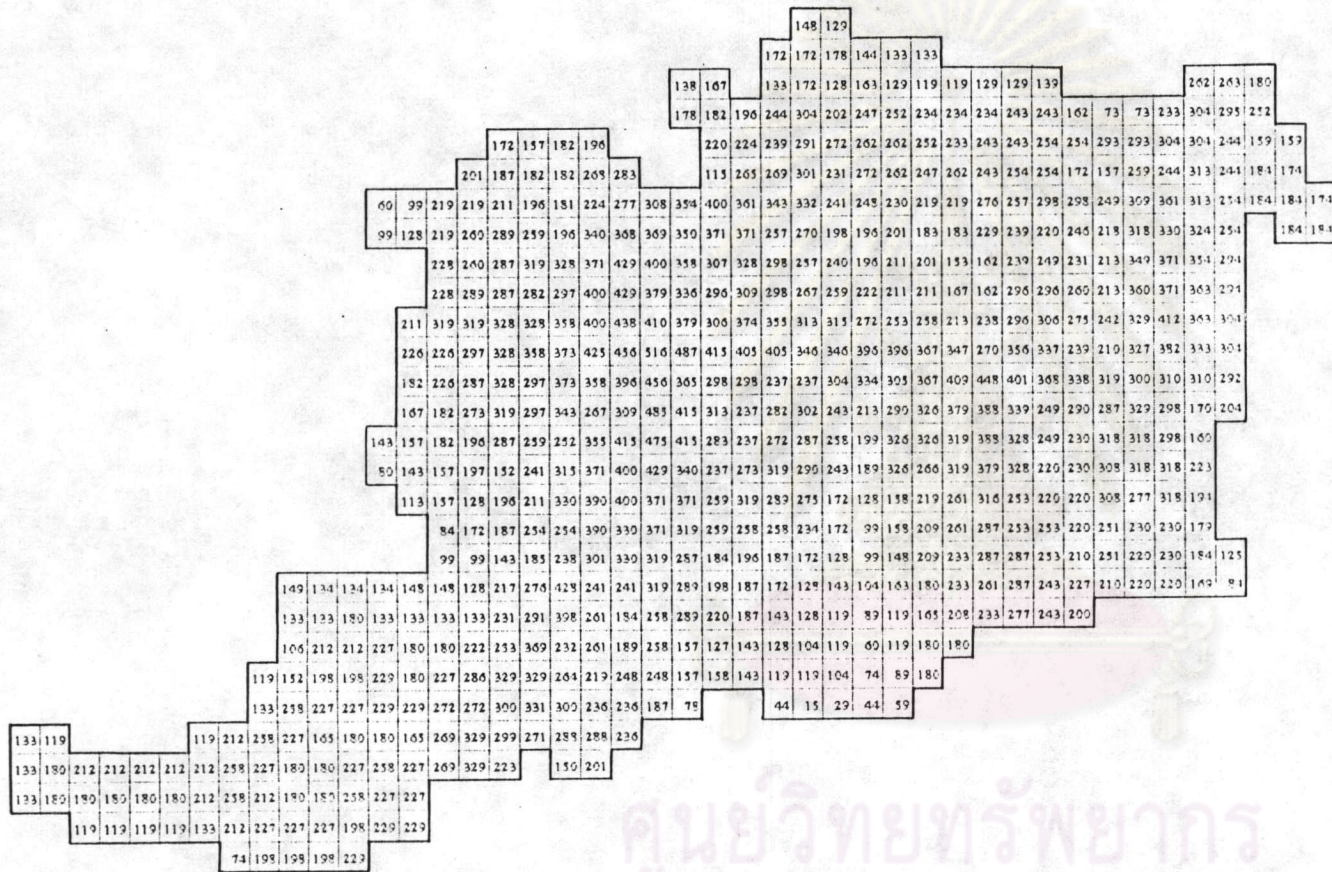

มาตราส่วน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แนวทางการใช้ที่ดิน เทศบาลตำบลอ้อมน้อย

แสดง

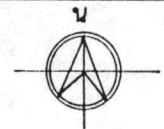
ค่าศักยภาพของพื้นที่
สำหรับพาณิชย์กรรม

สัญลักษณ์

ที่มา: การวิเคราะห์

แผนที่

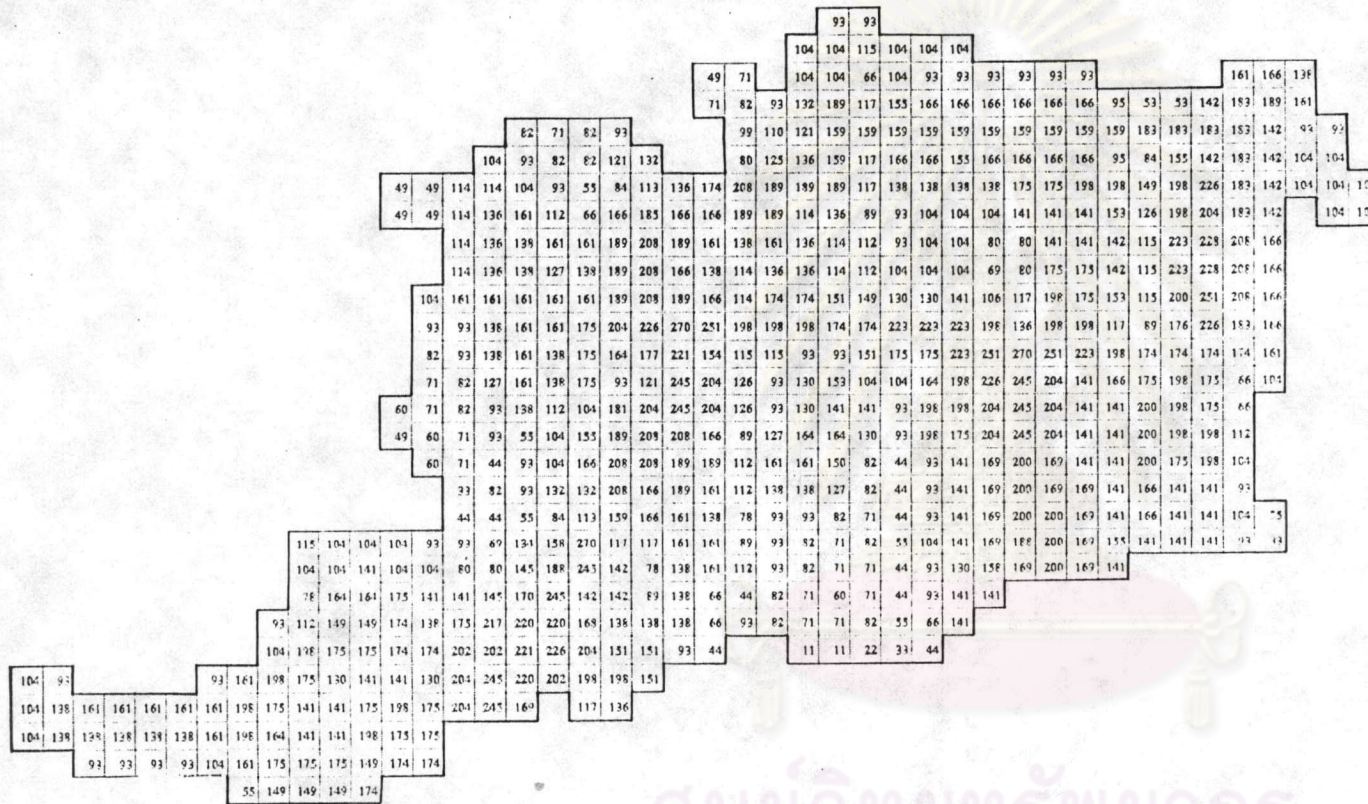
5-2

มาตราส่วน

แนวทางการใช้ที่ดิน เทศบาลตำบลอ้อมน้อย

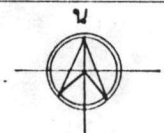

แสดง
ค่าศักยภาพของพื้นที่
สำหรับอุตสาหกรรม
สัญลักษณ์

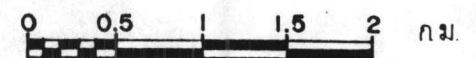
ที่มา : การวิเคราะห์

แผนที่

5-3

มาตราส่วน

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แนวทางการใช้ที่ดิน เทศบาลตำบลอ้อมน้อย

แสดง

ศักยภาพสำหรับที่อยู่อาศัย

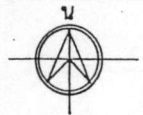
สัญลักษณ์

- สูงที่สุด
- สูงมาก
- สูง
- ปานกลาง
- ต่ำ
- ต่ำมาก
- ต่ำที่สุด

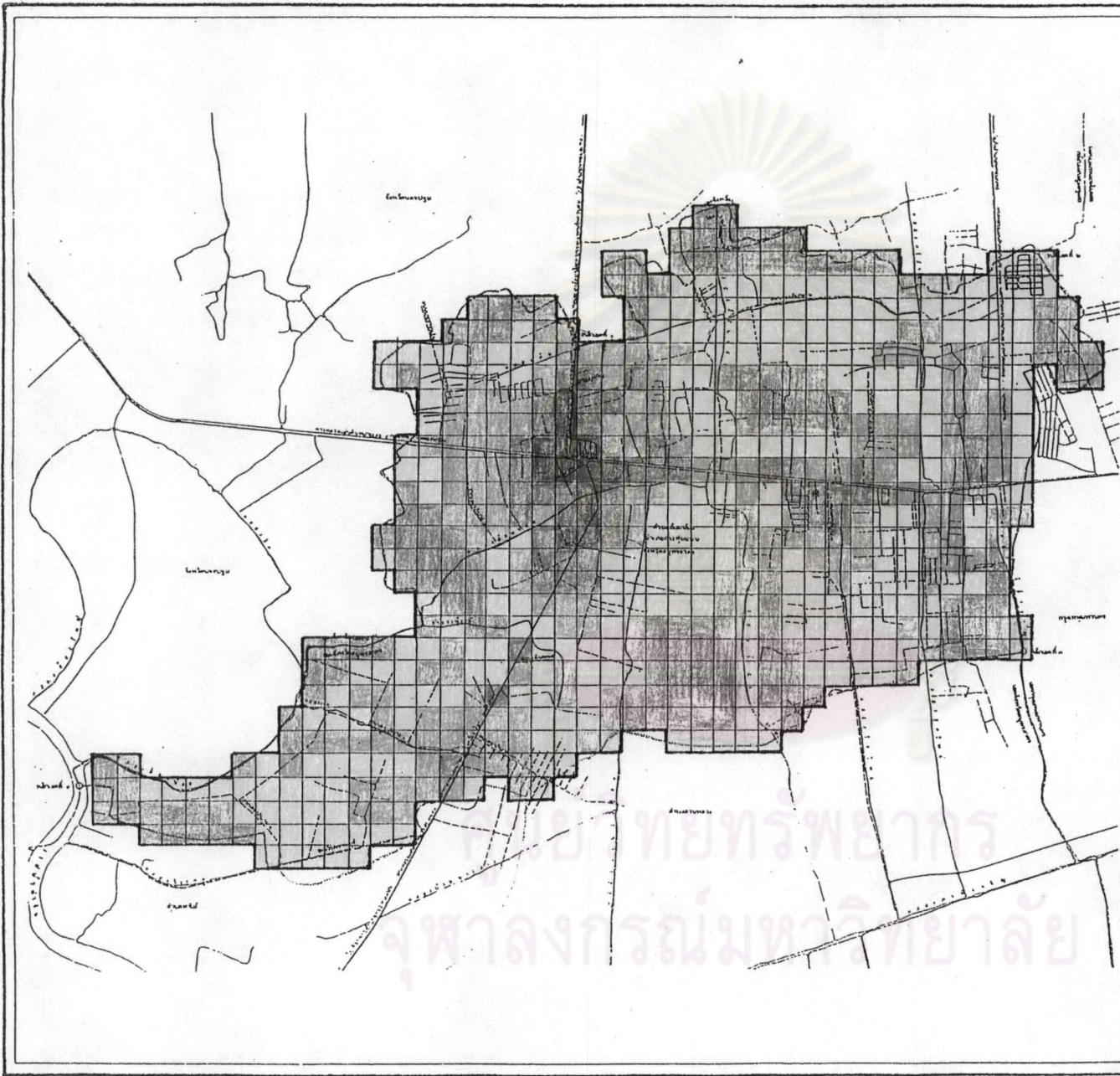
ที่มา: การวิเคราะห์

แผนที่

5-4

มาตราส่วน

แนวทางการใช้ที่ดิน เทศบาลตำบลอ้อมน้อย

แสดง

ศักยภาพสำหรับพาณิชย์กรรม

สัญลักษณ์

- สูงที่สุด
- สูงมาก
- สูง
- ปานกลาง
- ต่ำ
- ต่ำมาก
- ต่ำที่สุด

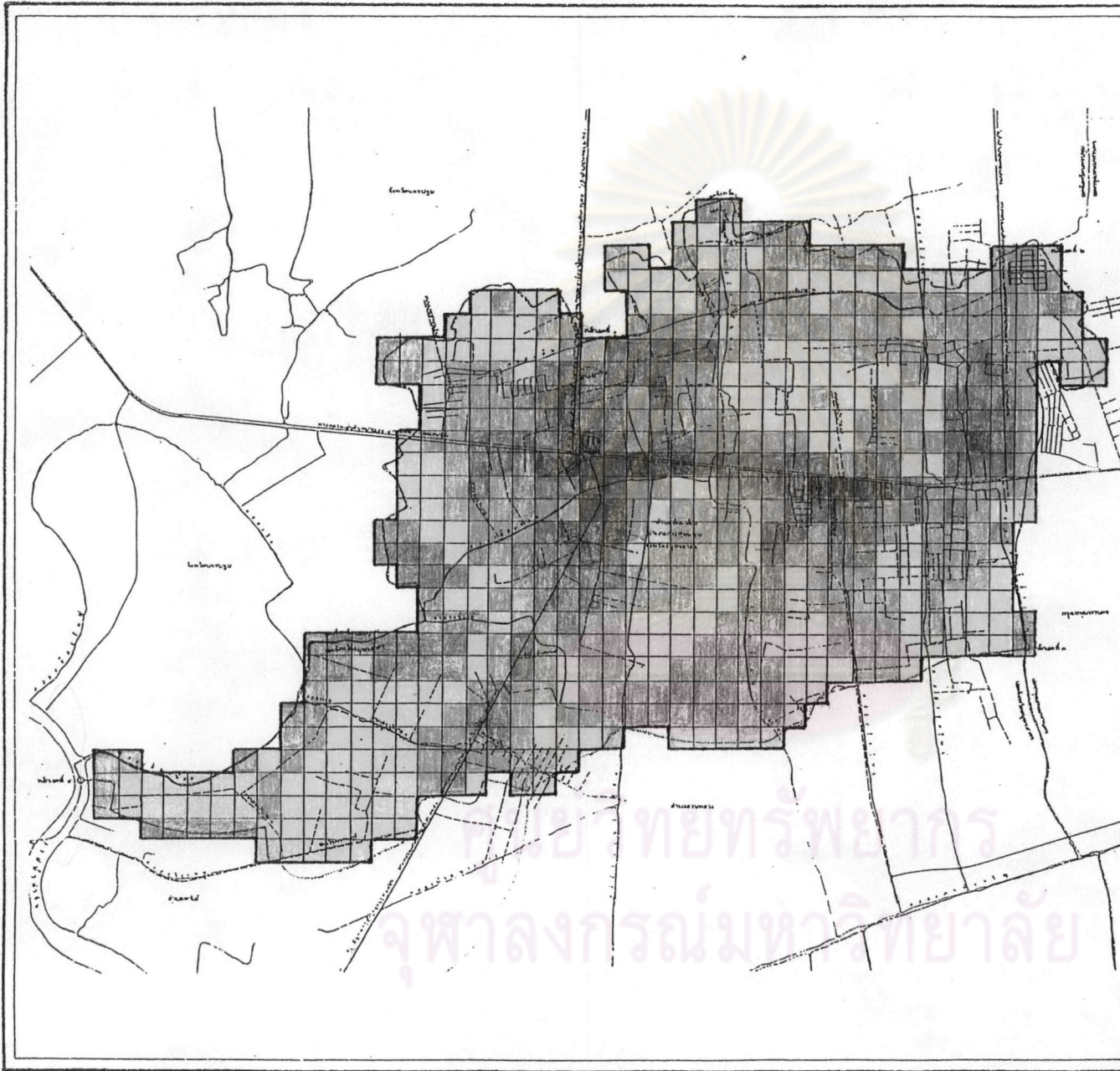
ที่มา : การวิเคราะห์

แผนที่

5-5

มาตราส่วน

แนวทางการใช้ที่ดิน เทศบาลตำบลอ้อมน้อย

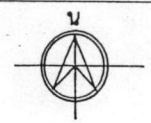
แสดง
ศักยภาพสำหรับอุตสาหกรรม

สัญลักษณ์

- สูงที่สุด
- สูงมาก
- สูง
- ปานกลาง
- ต่ำ
- ต่ำมาก
- ต่ำที่สุด

ที่มา : การวิเคราะห์

แผนที่
5-6

มาตราส่วน

2. พื้นที่เพื่อการพาณิชย์กรรม

ปัจจัยที่ใช้ในการพิจารณาการกำหนดศักยภาพของพื้นที่เพื่อการพาณิชย์กรรม มีด้วยกัน 8 ปัจจัย พื้นที่ที่มีศักยภาพสูงสุดจะอยู่บริเวณใจกลางเมือง ซึ่งเป็นจุดต่อระหว่างถนนสายสำคัญ เช่น ระหว่างถนนเพชรเกษมตัดกับถนนเศรษฐกิจ บริเวณแยกระหว่างถนนเพชรเกษมตัดกับถนนพุทธมณฑลสาย 4 ศักยภาพระดับรองอยู่ห่างจากริมถนนสายหลักของชุมชนและกระจายตัวไปตามแนวถนนสายสำคัญของชุมชน คล้ายกับพื้นที่เพื่อการอยู่อาศัย

3. พื้นที่เพื่อการอุตสาหกรรม

ปัจจัยที่ใช้ในการพิจารณาการกำหนดศักยภาพของพื้นที่ เพื่อการพาณิชย์กรรม มีด้วยกัน 6 ปัจจัย สำหรับพื้นที่ที่มีศักยภาพสูงสุดจะอยู่บริเวณในกลางเมืองเช่นกัน ส่วนศักยภาพอันดับรองจะอยู่บริเวณห่างจากย่านศูนย์กลางเมืองเหล่านี้ออกมา โดยกระจายตัวไปตามแนวถนนสายสำคัญ ๆ ที่ออกจากชุมชน อาทิเช่น ถนนเศรษฐกิจ ถนนเพชรเกษม ถนนพุทธมณฑลสาย 4 และถนนพุทธมณฑลสาย 5

จากผลของการวิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่ดังกล่าวนี้ ทำให้ทราบถึงตำแหน่งของพื้นที่ที่เหมาะสมในการใช้ที่ดินตามกิจกรรมได้ชัดเจนยิ่งขึ้น อันสามารถนำมาเป็นแนวทางกำหนดขอบเขตการขยายตัวของชุมชนในอนาคต ดังจะได้ศึกษาในรายละเอียดในบทต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย